

[Boligministeren og ministeren for Grønland.]

tions konkurrencedygtighed, som af forøget produktion og højere produktivitet.

Oprettelsen af konjunkturudligningsfonden var en lykkelig tanke, og det er mit håb, at fonden fremover kan bidrage til en stabilisering af erhvervslivet.

Det ærede medlem nævnte, at der i denne fond er opsamlet 4,5 mill. kr., og at midler fra fonden burde kunne anvendes til forhøjelse af indhandlingspriserne. Det forekommer mig, at en sådan politik ville være i strid med fondens idé.

Jeg vil gerne understrege, at disse midler helt og holdent står til rådighed for det grønlandske produktionsliv, men det må dog mane til eftertanke, at tilgangen til fonden, og det vil sige overskuddet på den grønlandske produktion, har været stærkt nedadgående i de senere år: fra godt 1,3 mill. kr. i 1953, over godt 600 000 kr. i 1954 til kun lidt over 80 000 kr. i 1955.

Omkostningerne er stærkt stigende, til dels på grund af udviklingen i det grønlandske lønniveau, og afsætningsforholdene på verdensmarkedet kan højst karakteriseres som jævnt gode.

Derfor må vi se i øjnene, at vi måske allerede i dag arbejder med knap balance eller underskud. Det tidspunkt, hvor det, alene for at kunne opretholde de nuværende priser til de grønlandske producenter, bliver nødvendigt at gøre indhug i konjunkturudligningsfondens midler, kan derfor være nærmere end ønskeligt.

Det ærede medlem mener at vide, at kryolitselskabets årlige aktieudbytte ligger på omkring 30 mill. kr. Jeg vil dertil oplyse, at udbyttet til aktionærerne i kryolitselskabet fordeles således, at staten får godt 60 pct. og de private aktionærer mindre end 40. Når statens udbytte er 4 mill. kr., får de private altså godt 2 mill. kr., således at det samlede aktieudbytte i et sådant år er godt 6 mill. kr. Ved denne ordning er det sikret, at staten får den største del af det reelle driftsoverskud, dels i form af skatter, dels i form af udbytte.

På spørgsmålet, om Grønland kan forvente at nyde godt af det i år så heldigt påbegyndte arbejde med udvinding af bly i Østgrønland, kan jeg kun svare, at det håber vi på.

Hvad angår transithavne i Grønland for

canadisk jernmalm, føres der for tiden forhandlinger, og jeg håber på et godt resultat heraf.

Det ærede medlem spurgte, om ikke en del af den opvoksende arbejderstab i de grønlandske byer efterhånden kunne få beskæftigelse i kryolitminen og i Nordisk Mineselskab. Jeg nærer alvorlig tvivl om gavnligheden af at sætte en større aktion i gang herfor. Vore bestræbelser må, som det ærede medlem selv gjorde opmærksom på i de indledende afsnit af sin tale, sikkert først og fremmest gå ud på at udbygge de egentlige grønlandske erhverv.

Jeg erkender, at der er et problem med hensyn til vinterbeskæftigelsen, men taget som helhed er det ikke i Grønland overskud af arbejdskraft, tværtimod, og vinterarbejdsløsheden vil ikke blive afhjulpet ved, at unge grønlændere får beskæftigelse i minerne. Minerens største aktivitet ligger nemlig om sommeren, medens man om vinteren må nedsætte arbejdsstyrkerne betydeligt, således at man i stedet for at afhjælpe vinterledigheden i Grønland ville komme til at forøge den. Det ville jo også være højst uheldigt, hvis grønlænderne tog beskæftigelse i minerne og vi derigennem blev tvunget til i endnu højere grad at udsende arbejdskraft herfra til arbejdet i Grønland.

Det ærede medlem hr. Frederik Lyngé kom til sidst med en bemærkning om, at bevillingerne til de geologiske undersøgelser i Grønland aldrig måtte nedsættes, men at de tværtimod burde forhøjes. Jeg skal blot hertil bemærke, at der på forslag til finanslov for 1957-58 er søgt bevilget godt 1,1 mill. kr. til de geologiske undersøgelser, hvilket er en forhøjelse af bevillingen fra indeværende års finanslov på godt 200 000 kr. Når vi har søgt bevillingen forhøjet, er det netop med henblik på at sætte geologerne i stand til at intensivere det geologiske arbejde i Grønland,

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen har anmodet om en redegørelse i anledning af, at der er givet bevilling til bygning af et skib til Grønlandsfarten.

I denne anledning skal jeg udtale, at den kongelige grønlandske handel i henhold til lov har pligt til at sikre Grønlands forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber. For at kunne opfylde denne forpligtelse, specielt hvad angår tilførslen af